

มะละกอพันธุ์ศรีสารคาม

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล   มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ที่อยู่   80 ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม 44000
โทรศัพท์   089 063 2770

แหล่งที่มาและประวัติ

มะละกอพันธุ์ศรีสารคาม เกิดจากการกลายพันธุ์มาจากมะละกอพันธุ์ศรีราชภัฏ ซึ่งเป็นมะละกอพันธุ์ครึ่งกลาย มีเนื้อผลสุกสีเหลืองอมส้ม ที่ปลูกอยู่ในบริเวณบ้านพักนายสุริยา ยี่งรัตนสุข เลขที่ 71 ถนนผดุงพานิช อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด ในปีพ.ศ. 2550 จากการปลูกจำนวน 50 ต้น พบว่า มี 10 ต้น ที่มีลักษณะผลไม่เหมือนพันธุ์ศรีราชภัฏ คือ มีผลสั้นกว่า ปลายผลป่อง เนื้อผลมีสีเหลืองส้มเข้ม เนื้อมีความกรอบมากกว่าพันธุ์ศรีราชภัฏ หลังจากนั้นนำทั้ง 10 ต้น ไปปลูกทดสอบ ต่อมาพบว่า มีลักษณะที่แตกต่างจากพันธุ์ศรีราชภัฏ คือ ผลสั้น เนื้อสีเหลืองเข้มอมส้ม ความหนาเนื้อมาก ส่วนลักษณะอื่น ๆ ที่พบว่ามีเหมือนกัน คือ ผิวผลเรียบ เนื้อกรอบ เมื่อสุกเนื้อไม่เละ เนื้อสีขาวขุ่น รสชาติหวาน และไม่แข็งกระด้าง ผลจากต้นตัวเมียมีลักษณะรูปร่างผลยาวต่างจากมะละกอพันธุ์อื่น ๆ คุณภาพของเนื้อเหมาะต่อการบริโภคผลดิบ

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท   ไม้ล้มลุก กลุ่มไม้ผลเขตร้อน ชื่อวิทยาศาสตร์: *Carica papyra* L. ชื่อวงศ์: CARICACEAE

ลำต้น   ความสูงต้นประมาณ 160 เซนติเมตร เส้นรอบวงโคนต้นเมื่ออายุโตเต็มที่ประมาณ 85 เซนติเมตร บริเวณโคนต้นมีสีเขียว ถัดจากความสูงที่ 70 เซนติเมตร ขึ้นไปจะเริ่มปรากฏช่อดอกให้เห็นตามซอกของใบจนถึงยอด

ใบ   ใบอ่อนสีเขียวอ่อนเมื่ออายุ 1-2 เดือน จะมีประมาณ 3-4 แฉก เมื่อโตใบเปลี่ยนเป็นสีเขียวเข้ม มีแฉกประมาณ 7-9 แฉก ก้านใบสีเขียวอ่อนตามซอกก้านใบมักจะมีตาดอกหรือตาใบแทรกตามซอกก้านใบ บางครั้งสามารถแตกเป็นกิ่งใหม่ตามซอกก้านใบได้เลย

ดอก   ดอกมีสีเขียวอ่อน มักเกิดเป็นกลุ่มตามซอกก้านใบกลุ่มละ 3 ดอก โดยเป็นดอกตัวผู้ 1 และดอกสมบูรณ์เพศ 2 ดอก ความยาวดอกสมบูรณ์เพศที่พร้อมรับละอองเกสรยาวประมาณ 4-8 เซนติเมตร ปลายยอดเกสรตัวเมียมีสีเหลืองเขียวปลายแฉกประมาณ 4-5 แฉก ดอกสมบูรณ์เพศชนิด *elongata* ปลายดอกจะมีเกสรตัวผู้เชื่อมติดประมาณ 9-10 อัน อายุเมื่อดอกแรกออก ประมาณ 4 เดือน เพื่อแสดงเพศดอก หลังจากนั้นจะร่วง เริ่มติดดอกครั้งใหม่หลังจากนั้น 2 อาทิตย์ ดอกจะมีการพัฒนาจนพร้อมรับละอองเกสรและผสมติดภายใน 1 สัปดาห์ ดอกบานใช้เวลาประมาณ 1 วัน หลังจากผสมติดกลีบดอกจะเริ่มเหี่ยวแห้งและร่วง

ผล	ผลอ่อนมีสีเขียวอ่อนและพัฒนาเป็นสีเขียวเข้มภายหลังจากนั้น 2 สัปดาห์ ผิวผลเรียบสีเขียวเข้ม รูปร่างผลสั้นกว่า ปลายผลป่อง คล้ายพันธุ์แขกดำ ผลอ่อนหลังผสมเกสรติดยาวประมาณ 6-11 เซนติเมตร หลังจากนั้น 1 เดือน ผลจะมีการพัฒนาด้านความยาวผลประมาณ 18.6 เซนติเมตร เส้นรอบวงผล ประมาณ 20-22 เซนติเมตร ผลดิบเนื้อสีเหลืองทอง รสชาติกรอบมาก ผลสุกเป็นแต้มน้ำสีเหลืองที่ปลายผลเมื่ออายุ 6 เดือนครึ่ง น้ำหนักผลประมาณ 0.8-1.2 กิโลกรัมขึ้นไป เนื้อผลสีเหลืองอมส้มเมื่อสุก รูปร่างผลยาวรีปลายปล้องยาวประมาณ 30 เซนติเมตรขึ้นไป
เมล็ด	เมล็ดอ่อนสีขาวขุ่นเมื่อผลมีอายุ 5-6 เดือน หลังจากนั้นจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลดำ เมื่อผลเริ่มปรากฏสีแต้มน้ำเหลือง มะละกออายุ 7-8 เดือน มะละกอ 1 ผล จะมีเมล็ดประมาณ 200 เมล็ด และไม่พบเมล็ดงอกภายในผลในช่วงที่ผลสุกเต็มที่
ลักษณะเด่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนผลต่อต้นสูงประมาณ 80-120 ผล 2. ผลดิบรสชาติกรอบมาก 3. มีความทนทานต่อโรคใบจุดวงแหวนระดับปานกลาง

รูปที่ 1 ลักษณะต้นของมะละกอพันธุ์ศรีสารคาม

รูปที่ 2 ลักษณะผลดิบและผลสุกของมะละกอพันธุ์ศรีสารคาม

รูปสีเนื้อผลสุกมะละกอพันธุ์ศรีสารคาม

มะละกอพันธุ์ศรีสารคาม